

4. Матвійчук А. В. Аналіз та прогнозування розвитку фінансово-економічних систем із використанням теорії нечіткої логіки: монографія / А. В. Матвійчук. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 206 с.

Демкова Н. І.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ
СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА**

За сучасних умов ринкової економіки, де рушійною силою розвитку є конкуренція, перед усіма суб'єктами підприємництва неминуче постає питання про необхідність забезпечення та підвищення конкурентоспроможності в цілях стабільного та сталого розвитку як в короткостроковій, так і довгостроковій перспективі. Розглянемо процес розвитку потенціалу суб'єктів підприємництва з точки зору комплексного поєднання всіх його складових елементів, в тому числі системи мотивації співробітників, узгодження цілей підприємства з розвитком наступних елементів потенціалу: професійно-особистісного, матеріально-технічного, фінансового та інноваційного потенціалів [2, с. 81].

У практичній діяльності управління суб'єктами підприємництва носить комплексний характер, при цьому в ньому поєднуються всі типи управління: програмний, адаптивний і екстремальний. Свідомий вплив людини на об'єкти, процеси і учасників процесу для досягнення бажаного результату називають управлінням. Оскільки персонал це колектив людей, то тут доречно досліджувати процеси управління ним.

Під управлінням слід розуміти процес, що враховує етапи [1, с. 157]:

- постановку цілей і завдань перед суб'єктом підприємництва в цілому та його окремими елементами;
- моніторинг, глобальні дослідження та прогнозування факторів внутрішнього та зовнішнього середовища і результатів їх впливу;
- планування діяльності суб'єкта підприємництва в цілому та окремих його підрозділів зокрема з урахуванням потенціалу, ризиків і перспектив його розвитку;
- побудова організаційної структури управління суб'єкта підприємництва та управління персоналом;
- реалізація розроблених заходів програми функціонування та контроль за досягненням планових показників розвитку суб'єкта підприємництва;
- аналіз ефективності реалізації розроблених заходів програми функціонування суб'єкта підприємництва та коригування програми в разі необхідності.

Ризики, бар'єри, обсяг реально можливих інвестицій і інші фактори зовнішнього та внутрішнього середовища накладають ряд обмежень, які необхідно

враховувати топ-менеджменту суб'єктів підприємства при розробці планів розвитку. З огляду на обмеженість можливостей підвищення рівня конкурентоспроможності підприємств, необхідно з метою здійснення ефективної діяльності на ринку виробити систему управління конкурентоспроможністю та сформувати особливий механізм управління, який являє собою систему методів регулювання організаційних структур і форм господарювання.

Механізм управління конкурентоспроможністю являє собою систему організаційних, правових, економічних і мотиваційних цілеспрямованих впливів на процес функціонування суб'єктів підприємства, що забезпечує конкурентоспроможність об'єктів і суб'єктів управління. Регулювання рівня конкурентоспроможності суб'єктів підприємства здійснюється під впливом ринку. Сам же суб'єкт підприємства враховує механізм адекватного регулювання виходячи з тих конкурентних переваг, якими він вже володіє, або які він може створити (рис. 1).

Рис. 1. Етапи процесу управління конкурентоспроможністю суб'єктів підприємства

Багатогранність поняття конкурентоспроможність призводить до того, що не можна її оцінити тільки кількісними показниками, тобто ця оцінка також повинна супроводжуватися моделями, які використовують якісні характеристики конкурентоспроможності суб'єктів підприємства. Найбільш конкурентоспроможними є ті суб'єкти підприємства, в яких ефективним чином організована робота всіх підрозділів і служб.

Таким чином, механізм управління конкурентоспроможністю суб'єктів підприємства має бути розроблено на основі системи організаційних, правових, економічних та мотиваційних принципів.

Важливим фактором успіху суб'єктів підприємництва на займаному ним ринку, а значить, і показником ефективної системи управління конкурентоспроможністю, є вміння оцінювати своє становище, прогнозувати ситуацію, виявляти власний потенціал і визначати правильний вектор розвитку.

Список використаних джерел:

1. Гвініашвілі Т.З. Оптимізація системи менеджменту суб'єктів підприємництва в забезпеченні економічної безпеки / Т.З. Гвініашвілі // Сучасні трансформації організаційно-економічного механізму менеджменту та логістики суб'єктів підприємництва в системі економічної безпеки України: Колективна монографія / за заг. ред. Т.В. Гринько. – Дніпропетровськ: Біла К. О., 2017. – С. 154–166.
2. Grynko T. Organisational and economic mechanism of business entities' innovative development management / T. Grynko, T. Gviniashvili // Economical annals-XXI, 2017. – №165 (5-6). – P. 80–83.

Джежела С. С., к. е. н. Дробот Я. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ВДОСКОНАЛЕННЯ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ
ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ
В УМОВАХ КРИЗОВОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

На сьогоднішній день, коли більшість підприємств знаходяться в умовах кризової економіки стає доцільно виділити основні характерні особливості управління промисловими підприємствами, про що свідчить світовий досвід та вітчизняна практика.

Для поліпшення фінансового становища підприємств та забезпечення виходу їх із кризового стану необхідно постійно проводити певні дослідження та у разі виявлення проблеми шукати шляхи їх вирішення, це дасть змогу суттєво вплинути на подальший розвиток фінансово-господарської діяльності промислових підприємств та уникнути банкрутства.

Традиційна оцінка фінансового стану підприємств зводиться до визначення групи показників: майнового стану, ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності, рентабельності та становища підприємства на ринку цінних паперів. Крім того, прогнозується ймовірність банкрутства підприємства з різними моделями (Z-модель Альтмана).

Враховуючи, що більшість вітчизняних промислових підприємств знаходяться в стані глибокої економічної кризи, відповідно більшість показників, що входять до вищеперерахованих груп будуть мати незадовільні значення (нижче критичного допустимого), однак виходячи зі стратегічного значення цих підприємств для відображення національної економіки доцільно їх признати банкрутами та ліквідувати.